

DATOS IDENTIFICATIVOS

Ecología da Polinización. Investigación e Aplicacións

Materia	Ecología da Polinización. Investigación e Aplicacións			
Código	O01M142V01209			
Titulación	Máster Universitario en Ciencia e Tecnoloxía Agroalimentaria e Ambiental			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Biología vexetal e ciencias do solo Dpto. Externo			
Coordinador/a	de Sá Otero, María Pilar			
Profesorado	Armesto Baztan, Sandra de Sá Otero, María Pilar			
Correo-e	saa@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código				
C4	Coñecer e integrar todos os aspectos relacionados coa normalización e lexislación no ámbito dos sistemas de calidade ambiental, agrícola e alimentaria, de modo que os poida aplicar dentro de actividades de I+D+i, prestando especial atención á seguridade e trazabilidade ("farm to fork").			
C6	Coñecer e comprender a xestión medioambiental dos procesos das industrias agrarias e alimentarias, co fin de poder desenvolver I+D+i relacionado cos residuos (detección, procesado, eliminación e/ou valorización) e ser capaz de transferir ao sector produtivo os avances en investigación en redución de impactos das actividades agroalimentarias.			
C11	Comprender o funcionamento e diversidade dos ecosistemas a distintos niveis e as adaptacións aos ambientes en que viven.			
C12	Realizar estudos para coñecer os principais efectos do cambio climático sobre os recursos naturais empregados na industria agroalimentaria.			

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
CE11, Comprender o funcionamento e diversidade dos ecosistemas a distintos niveis e as adaptacións aos ambientes en que viven.	C11
CE6, Coñecer e comprender a xestión #ambiental dos procesos das industrias agrarias e alimentarias, co fin de poder desenvolver I+D+i relacionada cos residuos (detección, procesado, eliminación e/ou valorización) e ser capaz de transferir ao sector produtivo os avances en investigación en redución de impactos das actividades agroalimentarias.	C4 C6 C11 C12
CE12 Realizar estudos para coñecer os principais efectos do cambio climático sobre os recursos naturais empregados na industria agroalimentaria	C12

Contidos

Tema	

*I. A bioloxía floral	A Flor: O pole. *Polinización. A receptividade *estigmática. Concepto e métodos de determinación. Período efectivo de *polinización. Selección *gametofítica. *Xenia e *metaxenia
*II. Produción vexetal ligada á *polinización	Produción de sementes Produción de froitos A rexeneración de especies forestais Deseños de *polinización. *Polinización en cultivos froiteiros. *Polinización en cultivos protexidos.&*#61472;*Polinización artificial. Déficits de *polinización. Métodos de recolección, conservación e aplicación de pole
*III. A *Interrelación Insecto-Planta	*Polinizadores. Factores que afectan á diversidade e abundancia de *polinizadores

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	10	20	30
Prácticas de laboratorio	5	10	15
Sesión maxistral	10	20	30

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Seminarios	Consistirá na formulación, resolución e presentación de casos avaliados. Facilitarase a participación a través de medios audiovisuais.
Prácticas de laboratorio	Traballaranse contidos e práctica habitual de manexo en laboratorio. Facilitarase a participación a través de medios audiovisuais.
Sesión maxistral	exporanse aqueles contidos básicos e esenciais da materia. Facilitarase a participación a través de medios audiovisuais.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Con participación activa dos alumnos
Seminarios	Mediante presentación e discusión de traballos individuais e colectivos.
Prácticas de laboratorio	Realizaranse de forma individual

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminarios	Entrega e exposición das actividades programadas	35	
Prácticas de laboratorio	Presentación escrita e avaliación de actividades programadas	35	C4 C6 C11 C12
Sesión maxistral	Proba de resposta curta e exposición de tema.	30	C4 C6 C11 C12

Outros comentarios sobre a Avaliación	
En segunda convocatoria observaranse os mesmos factores de avaliación que na primeira	

Bibliografía. Fontes de información	
Cresti & Tiezzi, Sexual Plant Reproduction. , Springer-Verlag. Heidelberg,	
Dafni, Pollination Ecology. A Practical Approach. , IRL Press. Oxford,	
Jolivet, P., Interrelationship between Insects and Plants , CRC Press. Boston,	
Pesson et Louveaux, Pollinisation et productions végétales , INRA. Paris,	
Rosado Gordón, Polinizadores y biodiversidad , Asociación Española de Entomología y otros,	
Shivanna & Sawhney, Pollen Biotechnology for Crop Production and Improvement , Cambridge University Press,	

Recomendacións
